

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztési iroda: Versecz, Iaktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchnerné felvétel és rendelés irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: **Perjessy Lajos.**

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetmények és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legintányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden hóltatásért 80 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetések körük pénteken délig beküldeni.

XI. évfolyam

Vasárnap 1902. évi márczius 16-án.

11 szám.

Márczius 15.

Mikor a márcziusi szellő végig repül az országon, utjában ünnepi hangulat támad.

Ünnepet ül minden igaz magyar; szívébe vésní emléket azoknak a hősöknek, a kiknek véréből kelt ki a szabadság virága.

Ötvennégy esztendeje már, hogy megvillantak a hősök fegyverei a magyar szabadság kivívására, hogy Kossuth velökbe ható szavait, Petőfi harci riadóját megértették a magyar föld minden részén és örömmel mentek meghalni a haza függetlenségéért.

Eljött az idő, a mikor sulyos lett a rabbilincs, a mikor betelt a pohár.

Panasz helyett harcz-riadó, köny helyett vér, tétlen nyugalom helyett; hősi halál. A szolgaság járma összetörtött.

Évről-évre halljuk és olvassuk a félistennek rapszodiáját, évről-évre megismételjük a népszabadság, a szabad sajtó, az egyenlőség kivívásának csodás történetét.

Imádság az, a melyet mindennap el kell mondanunk dicsőítésére apáinknak és okulására gyermekeinknek.

Minden esztendő messzebb viszi tőlünk a nagy idők eseményeit: évről-évre magasabb lesz az a pirámis, a melyet a szabadságharcz hősei emlékének emel a történelem.

A mikor végig repül a márcziusi szellő hazánk szabad földje fölött, márczius idusát ünnepeljük meg újra, meg újra!

Ez nemcsak ünnep, hanem nagyszerű kötelesség a nemzet, a haza iránt; mert mikor ünnepet ülünk s a nagy idők történelmi eseményeit az emlékezetben felújítjuk, egyúttal tanúságot teszünk hazafiúi érzelmeinkről, hogy az elődök hite, példája megizmosodva tovább él bennünk és a példa követése által magunk leszünk az utánunk jövőeknek példaadóivá, ez által hitünknek, honszerelmünknek osztályosaivá tesszük őket.

És ennek így kell lenni! Mert csak az a nemzet ígérhet magának nagy kort az emberiség történetében, mely ősei példáján indulva, azokból tanulni, azokon lelkesedni tud. A mely nemzet lelkéből

az ősök tisztelete, történelmének tudása és szeretete kiveszett: az megérett a halálra.

Nekünk pedig egész erőnkre, egész szeretetünkre van szükségünk, ha nagy dolgokat akarunk művelni: a hazát boldoggá, dicsővé tenni.

A tegnapi nagy napon városunk intelligens polgársága, az ötvenéves évforduló óta ez idén ünnepelte meg először a magyar nyelvterjesztő egyesület kezdeményezése folytán a magyar szabadság szent napját.

Ünnepelt állami főrealiskolánk is, hogy a nemes ifjúság szívében erősítse a hazaszeretetet, nehogy a feledés pora eltemesse a hősök emlékezetét.

Mi, a kiknek szabad haza jutott örökül, az új erredév küszöbét átlépve, egy új harci riadóra hallgassunk, a becsületes munka harci riadójára. Fegyvereink szelidebbek, mint a jogokért hűzdőkéi, de egyértékűek a magyar haza boldogításában.

A multból ráuk sugárzó dicsőség nyújtson erőt megtartani azokat, a miket örökbe kaptunk és segítsen újabb diadalra a munka szolgálatában.

És e kitaró, önzetlen, éber munkásnyomán a jövőben új fény támad, mely összeolvad a mult ezredévekre világító dicsőségével; és lesz idő, a mikor egy szívvel-lelékkel mondhatjuk majd: most már igazán boldog a magyar.

Ha pedig valaha eszébe jutna valakinek háborgatni a haza sorsán munkáló magyart, a márcziusi enyhe szellő ismét végig hordozná szárnyain a magyar Tyrtus harci riadóját: „T a l p r a M a g y a r !“

Mindnyájunkat érhet baleset.

Midőn mult évben a tisztí orvosi vizsga letétele céljából Budapestén időztünk, Chyzer Cornél miniszteri tanácsos lelkünkre kötötte, hogy hazaérkezve kiki indítson mozgalmat és használjon fel minden alkalmat, hogy a mentés ügy minden népesebb községben és városban hathatós támogatásban részesüljön a közönség részéről.

Minden eszközt fel kell használni, hogy a nagy közönség érdeklődését felkeltsük egy oly ügy iránt, melynek hívei önzetlenül, haszonlesés nélkül szegődnek a humanizmus, az emberszeretet szolgálatába, csak azért, hogy szerencsétlenül járt embertársaikon segítsenek addig, míg az orvos megérkezik.

Gyakran legegyszerűbb öntudatos, helyes intézkedéssel megszüntethetünk sok szenvedést, gyors segélynyújtással megmenthetünk emberéletet vagy kiszabadíthatjuk a szerencsétlenül jártakat vigasztalan helyzetükből.

Ehhez azonban szükséges, hogy embertársainkat felvilágosítsuk, hogy kioktassuk őket, hogyan kell helyesen cselekedni véletlen baleseteknél.

A mentésügy népszerűsítése legszükségesebb első sorban olyan községekben, a hol orvos nem lakik.

Minden körorvos kötelessége volna köréhez tartozó minden község emberei közül egyet kettőt az első segélynyújtásra tanítani, hogy a községben netán előforduló szerencsétlenség esetén legyen valaki, a ki helyesen intézkedhessen addig, míg a körorvos a faluba érkezik.

Nagyon érdekesek erre vonatkozólag Z a r d a Vinczencz, a prágai egyetem egykori tudós tanáranak szavai. Ő már több mint száz év előtt a mentésügy népszerűsítésén fáradozott és 1792-ben egy könyvet irt az első segélynyújtásról. Ebben következőleg érvel a mentésügy népszerűsítése érdekében: „Nun ereignet sich an einem solchen Orte (községben hol orvos nincs) durch irgend ein Ungefahr ein trauriger Fall, z. B. es ertrinkt ein Fischer, es erfriert ein Bote und man findet ihn, es fällt ein Zimmermann vom Dache, ein Maurer oder Tagelöhner vom Gerüste, es erstickt ein in Arbeit grau gewordenes Mütterchen in ihrer Kammer vom Kohlendampfe, es kommt ein Kind ohne Lebeszeichen zur Welt, wo noch auf dem Lande gar oft auch die dümmste Hebamme mangelt, es wird ein Reisender oder Feldarbeiter vom Blitze getroffen, oder ein Tiefsinniger verliert Vernunft und Religion, legt Gewalt an sich selbst, erhenket sich. Der ganze Markt oder das ganze Dorf versammelt sich um den Unglücklichen, die Verwandten jammern, vorwitzig fragt der eine den anderen um die Geschichte des Unglückes, man erstaunt, man lermt; und keiner von allen weiss ein Mittel, welches versucht werden könnte, den meist nothwendigen Vater einer zahlreichen dürftigen Familie ins Leben zurückzurufen, ihm noch vielleicht 20 oder 30 Jahre zu schenken, — niemand von den vielen Anwesenden, weder die Obrigkeit, noch der Beamte oder Richter, weder der Pfarrer, noch der Schulmeister weiss ein auch oft so leichtes, wohlfeiles Mittel, einen Todtscheinenden Leben wieder zu geben — der Unglückliche wird seinem Loose, der Macht des schon würgenden Todes überlassen, er wird begraben.“ (Eulenburgs Real-Encyclopädie d. g. H. XXI. kötet.) Zarda ezen szavait kevés kivétellel napjainkban is egész nyugodtan el lehet fogadni.

A viszonyok e tekintetben nem mutatnak javulást. Még nagyobb városokban is, hol orvoshiányról beszélni sem lehet, gyakran megtörténik, hogy balesetek alkalmával egyik orvostól a másikhoz szaladnak és sok idő mulik míg végre egyik vagy másik a szerencsétlenség színhelyén megjelenik.

Ezért szükséges, hogy a mentésügyet minél szélesebb körben terjesszük, hogy népszerű intézménynyé fejlesszük.

Eszményi törekvésem kezdetben oda irányult, hogy önálló mentőegyletet állandó őrséggel létesítsünk, mint az Temesvárott már évekket ezelőtt megtörtént; de nemsokára meggyőződtem, hogy egy ilyen humanus egyelet létesítése nálunk kettős okból lehetetlen.

Az első ok az, hogy — sajnos — egyletekkel annyira túl vagyunk terhelve, hogy egy újabb egylet — habár a legnemesebb célt is

tüzte ki feladatul — alapításáról szó sem lehet, mert a szükséges anyagi támogatást az egyesület részére megszerezni lehetetlen.

A másik ok pedig, hogy eredeti tervemet megváltoztattam, abban rejlik, hogy lépésről lépésre indolentiával, nembanomsággal találkoztam.

Ezen balsiker után törekvésemet odairányítottam, hogy az első segélynyújtást hozzuk szerves összeköttetésbe a tűzoltó egyesülettel.

Két év előtt városunkban több baleset fordult elő, azért 1900 év október havában, tehát még mielőtt Chyzer figyelmünket e fontos ügyre felhívta, egy vezércikkben (Werschetter Gebirgsbote) ismerttettem irányelveimet és kifejtettem, mily áldásos működést fejthetne ki a tűzoltó-egyesület tagjait, ha az első segélynyújtásban kioktatnók. Fontosnak jeleztem azt is, hogy állandó mentő őrség szerveztessék.

Most ismét kezembe veszem tollamat, hogy polgártársaim érdeklődését és szeretetét megnyerjem az ügynek.

Öt évig működtem a budapesti önkéntes mentő egyesületben, számtalanszor részesítettem szerencsétlenül járt embertársaimat első segélyben, még mielőtt orvos lettem és így közvetlen tapasztalatból tudom, mily kimondhatatlan jótéteményt gyakorolunk a szerencsétlenül jártakon, ha azonnal részesítjük a kellő segélyben. „Kétszer ad a ki gyorsan ad.”

Tollat ragadtam kezembe már azért is mert e lap igen tisztelt szerkesztője is felszólított, hogy folytassam a megkezdett munkát, bátorított, hogy ne riadjak vissza pillanatnyi balsikertől.

És mintha máris derengeni látnék egy kis világosságot. Egy gyenge fénysugár tör elő a homályból, mely sejteti velem, hogy nem küzdöm hiába.

A helybeli tűzoltó-egyesület azzal tisztelte meg igénytelen személyemet, hogy egyleti orvosává választott és megkért a tűzoltó parancsnokság útján, hogy tartsak előadást az egyesületben az első segélynyújtásról.

Szívesen és örömmel teszek eleget a kívánságnak, mert támogatást látok benne, tervem megvalósításához.

A tűzoltó főparancsnokság kérésére hirlap útján felszólította a helybeli gyárosokat és nagyiparosokat, hogy alkalmazottaikat küldjék el az előadásokra.

A fejlődő ipar, a technika modern vívmányai folytonos rettegésben tartják az embereket és nem tudni melyik percben válnak végzettsé reánk nézve. Ezért föltétlenül szükséges hogy minden gyárban, minden nagyobb ipari vállalatnál legyen 1-2 egyén, a kijáratos az első segélynyújtásban.

Ha évente csak egyetlen egy embert mentünk meg az élet számára, mar akkor is eléggé meg van jutalmazva faradozásunk.

Dr. Kohn Emil.

NAPI HIREK

Üdvözlő sürgönyök. Említettük lapunk mult vasárnapi számában, hogy Weifert Károly polgármesterünk városunk nevében mind Széll Kálmán miniszterelnökhöz, mind Horánszky K. kereskedelemügyi miniszterhez üdvözlő sürgönyt küldött. Ezen sürgönyökre a mult héten megérkeztek a válaszok. Mindkét államferhu meleg szavakban köszönte meg törvényhatóságunk figyelmét.

Legfelsőbb kitüntetés. Ő csász. és kir. Fensége, Maria Valéria főhercegnő, legfőbb védasszony Walseeben kelt magas elhatározásával azokat a hölgyeket és urakat, kik a legutóbbi években a magyar szent korona országainak vörös kereszt egyesülete körül kiváló érdemeket szereztek, sajátkezü aláírásával ellátott diszokmányokkal tüntette ki. Ilyen kitüntető okmányt kapott városunkban Höschl Frigyesné szul. Jaeger Czeccilia úrnő is, ki hosszabb idő óta vesz tevékeny részt a verseczi „Vörös kereszt egyesület” felvirágoztatásában.

Halálozás. Teretskey Pál magyar kir. nyugalmazott honvédszázados, ki verseczi működése alatt sok tisztelést és barátot szerzett magának, ellete 54-ik évében f. hó 11-én Kecskeméten elhunyt. Béke hamvaira.

Márczius 15-ét, mint az előző években, úgy az idén is kegyeletes szép ünnepélyvel ülte meg állami főreáliskolánk tanári testülete és ifjusága. Az ünnepély

d. u. 5 órakor kezdődött a nemzeti színű drapériákkal feldiszitett tornateremben nagy közönség jelenlétében. — A megnyitó beszédet Várhelyi Ferencz igazgató tartotta, lelkes és fenkölt szavakkal, formailag is igen szép beszédben fejtegette a nagy nap jelentőségét, intette az ifjuságot a törhetlen hazaszeretetre. Az ifjusági énekkar Dr. Szörényi József tanár szakavatott vezetése mellett pompás harmóniában énekelte el a „Talpra magyar“-t. Szavaltak: Podhajeczky Béla VII. oszt. tan. a „Nemzeti dal“-t; Buócz Béla tartalmas beszédet mondott; Springer Hugó VIII. oszt. tan. „Petőfi legendájá“-t; Várady Antaltól. Az ifjusági zenekar előadásai különösen nagy tetszést arattak. Az „Ocskay brigadéros“ szerenádját és a többi zeneszámokat is lelkesen megéljelezte a közönség. Az énekkar „Kossuth nótája“ és a „Marseillaise“ gyujtott és lelkesített. Az igazgató záróbeszéde után azon tudat mellett oszlott el a közönség, hogy városunk ezen egyetlen középiskolájában az ifjuság hazafias nevelésére nagy gondot fordít a lelkes tanári testület. — A magyar nyelvterjesztő egyesület tegnap este 8 órakor a vidádó nagytermében rendezett társasestélyt, a melyen való megjelenésre nemzetiségi és valláskülönbség nélkül több mint százan jegyezték elő magukat. Az ünnepély lefolyásáról jövő számunkban hozunk részletes ismertetést.

Városunk közigazgatási bizottsága rendes havi közgyűlést f. hó 8-án tartotta meg Bajszai Zákó Milán főispán elnökle alatt. A közgyűlés elején főispán indítványozza, hogy a bizottság Széll Kálmán miniszterelnököt és Plosz Sándor igazságügyminisztert kitüntetésük alkalmából üdvözölje. Az indítvány lelkes éljenzések közt egyhangulag elfogadtatott. Nagy feltűnést keltett Sebesthá K. kir. tan. tanfelügyelőnek azon jelentése, hogy a gör. kel. szerb felekezeti iskolában a magyar nyelv tanításában az eredmény majdnem semmi, és hogy — mint azt a tanítók maguk hangoztatták — a gör. kel. szerb felekezeti tanfelügyelő az, ki a magyar nyelv intenzívebb tanításának, a szülék és tanulók legnagyobb kárára — utjat állja. — A közigazgatási bizottság szerb anyanyelvű tagjai maguk is megütözésüket fejezték ki ezen állapotok felett. Weifert Károly polgármester előadja, hogy polgármesterré történt megválasztásával az anyakönyvi állás megüresedett. Intézkedést kér. A jövő közgyűlés fog e tekintetben határozni, Ismételten kéri a közg. bizottság a kir. tövénysszék visszaállítását és kér pénzügyigazgatóságot Versecz számára. Kéri azt is, hogy vasuti állomásunkon a második személypénztár (I—II) osztályú is megnyitassék, mivel sokszor százával szorong a nép az egy pénztár körül és sok kalamitás van a jegyváltásnál.

A verseczi ipar- és mezőgazdasági kiállítás végrehajtó bizottsága következő kérelmet terjesztette Daranyi Ignác földmívelésügyi miniszterhez: „Nagyméltóságod 18311. IV. 3/A szamu leiratával arról méltóztatott értesíteni Versecz város közönségét, hogy megfelelő hitel hiányában a verseczi mezőgazdasági és iparkiallítás nem támogathatja. Mély tisztelettel fogadjuk e leiratot, méltóztatnék azonban kegyelmes uram ennek kapcsán megengedni, hogy a legőszintébb bizalommal és komoly indokok összefoglalása révén forduljunk ujjlag Nagyméltóságodhoz esedezve, kegyeskedjék minket meghallgatni és ügyünket atyailag felkarolni. A kiállításnak terve és keresztülvitele hosszas vajadás komoly és valóban körültekintő megfontolás után szülemlett meg. Vidékünknek az egész délvidéknek melyek gőcpontja Versecz városa nagy érdekei lebegtek szemünk előtt. E vidék lakossága gazdaságilag és iparilag a tönk szélére jutva kezd ocsudni az őt erő csapásokból, a katasztrófakébel és a zsidbasztó közömbösségből, mely a multban majdnem állandóan reá nehezedett. Gazdaságilag és iparilag lendíteni a lakosság sorsán, felrúzni a tespedésből, szebb jövőt táni fel előtte, útát és módot nyújtani az erők gyarapítására és boldogulásra, ez lebegett a kiállítási bizottság előtt és ezt célozta e kiállítás

rendezésével. Ennek előmunkálatai immár két év óta folynak. Sok ezer remény és pezsdülő bizalom fuzódik sikeréhez. Az összes előmunkálatok, melyek viszonyainkhoz képest már is nagy költségeket emésztettek fel, részben be vannak fejezve, részben pedig befejezésükhöz közelegnek. Elhalasztani e kiállítást ujjlag, szinte egy volna a kudarczsal, de feltétlenül igen nagy anyagi veszteséggel járna. Arról nem is szolunk, hogy gazdáinknak és iparosainknak kedvüket szegné az elhalasztás és bizalmatlanság venne erőt rajtuk, ha az elhangzott biztató szövatok után és friss erővel megindult munkasságunk közepette ismét elodazva tudnák e kiállítást, a mely hisszük, hogy jogosultsággal, szebb jövővel kecsegteti őket. A dolgok eme állásában az itt jelzett indokok alapján határozta el a kiállítás bizottsága, hogy e kiállítást az előre hirdetett időben megtartja és határozta azt ujjból kegyelmes uram nagylelkűségéhez fordulva kérve kérje Exczellenccziádát, hogy ne vonja meg tőlünk általán ismert gondoskodását, jóakaratait és bölcs támogatását, a mely már annyi nagy és nemes ügyet vitt biztos diadalra. Esedezünk Nagyméltóságodhoz tehát, kegyeskedjék a kiállítást úgy anyagilag, mint erkölcsileg támogatni. Anyagilag akként, hogy miután Exczellenccziád leirata szerint az ideci költségvetésben a megfelelő alap erre hiányozik, méltóztatnék kegyesen a jövő évi költségvetés terhére megadni kiállításunknak azt a támogatást, a mely nélkül bizonyos anyagi veszteség hárulna reánk. Az elmondottakhoz hozzá kell fuznunk, hogy a kiállítás gazdasági részborozási kongresszussal lesz egybekapcsolva. Nagyon természetesen gondoskodás történik e tekintetben, hogy a verseczi kongresszus ne essék egybe a pozsonyi kiállításon tartandó borozási kongresszussal. E kongresszus tárgyai lesznek: szállótelepítés és vesszőültetés; vesszőnemesítés és annak legcélszerűbb módjai; a szállóban, vesszőkben kárttevő rovarok és egyéb veszedelmek és az azok ellen használható hatatos óvintézkedések; szállómivelés és szállókezelés; borhamisítás és az attól való óvakodás; bor értékesítés és ezzel kapcsolatban a borfogyasztási adó és borvámkérdés megbeszélése. Miután a szállómivelés és bortermelés városunknak és vidékünknek egyik legfontosabb gazdasági ága és terméke e kongresszus iránt igen nagy az érdeklődés az egész délvidéken, a mely a legutóbbi évek fáradtságos küzdelméivel biztató sikerrel rekonstruálta a filoxera által elpusztított és egykor virágzó szállótelepeit. Mély tisztelettel kérjük még Nagyméltóságodat, hogy e kongresszusra szakelőadókat kiküldeni méltóztatnék, hogy bölcs tanácsokkal szolgálhassanak törekvő gazdáinknak, szállók és bortermelőinknek. Kérelmeinket Nagyméltóságod nagybecsü jóindulatába ajánlván és bizva Nagyméltóságodnak leptonnyomon tapasztalt atyai gondoskodásában és abban, hogy Exczellenccziád a kiállításunkhoz fuzótt nagy érdekeket epugy szíven viseli, miként azt minden téren és kormányzása alatt számtalan esetben bebizonyította. Vagyunk mély tisztelettel készesze hveci a kiállítás végrehajtó bizottsága: Weifert Károly polgármester, mint elnökhelyettes. Mazsary Rezső igazgató. Horvath Ede titkár.

A szerb egyházi kongresszust és a püspöki szinódust június 8-ára hívták össze Karlóczara. A kongresszusi választások ápril második felében lesznek. Hogy a kongresszuson ki lesz a kiralyi biztos, azt még nem állapították meg.

Kiállítási hírek. Weifert Károly városunk polgármesterétől a kereskedelemügyi miniszterium kiállításunk eddigi előmunkálatairól kimerítő jelentést kért.

Biztosítási alap. Kiállításunk esetleges deficzitjének fedezésére a végrehajtó bizottság egy biztosítási alap létesítése ügyében mozgalmat indított meg, melynek már eddig is megvan a kivant eredménye, a mennyiben a következő összegek irattak alá: A mükedvelők egyesülete 500 k. Zoffmann Sándor 500 kor. Neukomm Gyula Florián Gy. Dr. Haag A. Hemberger B. Dr. König Á. Apfelbaum Hugó, Glückmann testvérek, Kereskedők egylete, Christian J. Verseczi takaré- és előlegegyesület Gruber János, Dr. Seemayer K. 100—100 kor. Polgári tak. pénztár 400 kor Heegn R. Férfialegyelet, Tangel Győző, Rottler F. Müller O. Frühauf K. 50—50 kor. Thomas Antal 20 kor. összesen 2750 korona.

Magyar nyelvterjesztő egyesületünk tagjai sorába ujjban beleptek: Massány Imréné, Gruber Jánosné, Rózsa Gyuláné úrnők, Mers-

dorf Irma, Kozári Bianka és Haag Irén kisasszonyok.

Mayering Emma nyilvánossági joggal felruházott magán elemi és polgári leányiskolájában és leánynevelő tanintézetében a mult vasárnap és csütörtökön kedves családi jellegű színelőadásokat adtak elő a növendékek, mely alkalmakkor a szülék és iskola baratai oly nagy számban jelentek meg, hogy az előadási teremből sokan kiszorultak. Volt magyar, német és francia előadás, jelölül annak, hogy az intézetben a nyelvek tanítására nagy súlyt fordítanak és az elért eredmény meglepő. A növendékek igen értelmesen mondták el kis szerepeiket, ügyesen mozogtak a kicsi színpadon. A hazafias élőképek: „Hódolat a Felsőé arczképe előtt” igen bájosak valának. Az izléses csoportosítás, jelmezek ügyes kezekre vallottak. Az elért szép eredményhez a szülök melegen gratuláltak az igazgató intézettulajdonosnak, és a fáradságtalan tanítónőknek.

Hangverseny Pichert karmester javára. A hálának és könyörületességnek szép jelét mutatja azon intelligens elemekből álló kis társaság, mely Pichert E. beteg karmesternek. — a ki ritka zenei tudásával annyi kellemes órát szerzett a közönségnek, annak a szép tehetségekkal megáldott művésznök javára f. hó 23-án hangversenyt rendez, melynek részletes műsorát most állítják egybe. A legmelegebben ajánljuk ezen nemes vállalkozást a T. Cz. közönség becses figyelmébe és pártfogásába.

Ritka zenei műelőzetben lesz része a jövő hónap elején városunk közönségének. Három bácskai származású művésznő, — kik jelenleg Budapesten szerepelnek — nagyobb szabású hangversenyt fog tartani. A részleteket legközelebb ismertetni fogjuk.

A verscezi „Park Egyesület” — mely gyönyörű fekvésű városkertünk gondozásával és más parkok létesítésével oly hasznos szolgáltatásokat tesz a közönségnek — a mult vasárnap tartotta meg az idei rendes közgyűlést. Neukom Gyula alelnök vezetésével. Milleker Bódog, az egyet buzgó titkára évi jelentésében meleg szavakkal aldozott néhai Enzmann Lipót volt egyetemi elnök emlékének, majd felemlítette, hogy a városkerti zene-pavillon teljesen elkészült és 4779 K. 60 fillérbe került. Az üvegházat lényegesen kibővítették. Az állandó kerti padokat harminczsal szaporították. Van az egyletnek 3 tiszteletbeli alapító és 134 rendes tagja. Michler János pénztáros jelentése szerint az egyesület mult évi bevétele 6403 kor. 37 f.-t tett ki; kiadása: 5204 kor. Az egyesület leltár szerinti vagyona 35.391 kor. 17 f. Faiskolájában van 92.440 facsemete. Az ezután megejtett választáson elnök lett: Schulz L. alelnök: Seemayer F. titkar: Rittinger E. pénztáros: Michler J. Választmányi tagok: Adler M. Bernatsky G. Phillip M. Heegn R. Marinkovits Sz. Milleker F. Mirkovits S. Neukom Gyula és Ferencz, Poller A. Rottler F. Weifert Balint.

A verscezi iparosok dalárdájának mult vasárnap tartott közgyűlése után este a Glückmann-féle vigadóban rendezett társasestély alkalmával a következő dalárdisták nyertek kitüntetést: tíz évi működés után arany lyrat kaptak: Ehn György, Rakuff Isvan, Kohlbauer János, öt évi működés után ezüst lyrat kapott Kuntscher Vilmos.

A temesmegyei honvédegyelet összeállította a Temesvár és Verscez város, valamint Temes vármegye területén még életben levő 1848-49. évi szabadsgharcosok névsorát. Ezek közül állami honvéd-nyugdíjat élveznek a verscezi m. kir. adohivatal területén: Gyuroka Mihály százados 624 kor. Mihajlovits F. főhadnagy 504 kor. Knopp Adolf kozvitéz 72 kor. Schorn Péter kozvitéz 72 kor. Seemayer József kozvitéz 72 kor. Veron Ignác kozvitéz 72 kor. Czeyer Jakab kozvitéz 72 kor. Hess Péter kozvitéz 72 kor. Baller József kozvitéz 72 kor. Horváth Pál tizedes 96 kor. Fertig János kozvitéz 72 kor. Rehmann Mihály kozvitéz 72 kor. Bernhappel A.-né örm. özv. 144 kor. Mark R.-né kozvitéz özv. 72 kor. Stein Péter kozvitéz 72 kor. Starck Jakab kozvitéz 72 kor. Beloschanski I. kozvitéz 72 kor. Hirsch János kozvitéz 72 kor. Schlesinger K. kozvitéz 72 k. Brandeis F.-né örm. özv. 144 kor. Held Janos kozvitéz 72 kor. Brenner Janos kozvitéz 72 kor. Bruder Balint kozvitéz 72 kor. Beer József tizedes 96 kor. Grünwald József kozvitéz 72 kor. Gläzer György tizedes 96 kor. Stein György kozvitéz 72 kor.

Az oravicabányai „Arany kör” mult vasárnap tartotta meg évi rendes közgyűlését, mely alkalommal két évre a következő tisztviselőket választották meg. Elnök: Balajthy Barnabás, alelnök: Dr. Fehér Manó, jegyzők: Dr. Kutrér Ottó, Nagy Béla, pénztáros: Stefány Ferencz, könyvtáros: Exner Aranka, ügyész: Dr. Fehér Manó, óvodai felügyelő: Földes V. óvodai gondnok: Stefány Ferencz, óvodai látogatók: Bähr R.-né, Dr. Fitz Pálné, Gyurgyevich Adolfné, Pohl D. Glausz M. Hosztinsky A. Radius S. Sentkirályi Attila; művezető bizottság: Czéh F. Holdy J. Papp A. Rieszter Hugó; számvizsgáló bizottság: Bedőházy J. Klein E. Rieszter H. rendes választmányi tagok: Dr. Bock B. Dr. Fitz P. Földes V. Klein E. Kreuz F. László L. Lippner K. Mocska G. Dr. Scheda Gy. Dr. Verzár J. Viranyi I. Zsemberi Tivadar; Az egélet mult évi bevétele 3310 kor. — kiadása pedig 2023 k. folyó évre marad készpénze 387 k. Van az egyletnek 187 müből álló könyvtára is.

Érettségi a katonáéknál. A katonai főreál iskolákban már rendszeresen érettségiznek, most a hadapródiskolák növendékei is alavetik magukat az érettségi vizsgának, miután az általános tantárgyakra nézve egyenlők a polgari reáliskolákkal. Mindenesetre nagy előny már az érettségi bizonyítvány elnyerhetésének a lehetősége is. Mert sok fiatal tiszt kénytelen nősülés, betegség vagy egyéb okok miatt pályájától megválni és érettségi bizonyítvány nélkül alig kap megfelelő polgári alkalmazást.

Hernyőirtás. A mezőrendőrségi törvény 50. §-a értelmében minden birtokos koteles a fák rügyeinek fakadása előtt legkésőbbben azonban marcius hó végéig a belsőségekből majorkban, szőlőkben, gyümölcsösökben és kertekben levő fáit és bokrait a kártékony hernyóktól illetőleg hernyofészkektől és lepkepotjaktól megtisztítani s az összegyűjtött hernyókat, hernyófészket és hernyótosokat elégetni. Az ez ellen vétők a fentemlített törvény 95. §. k) pontja értelmében 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújtandók.

Csarnok.

Ibolyák.

*Három szál ibolya kis csokorba kötve,
Egy büszke gavallér gomblyukát befödte.
Egy-másához simultak, összeölekeztek,
Hajdani sorsukról beszélgetni kezdtek.*

*Megszóal az első: »Dús kertben születtem,
Üvegház gyűjté a napsugárt felettem.
Grófi kéz szakított, az tűzött fel lágyan:
Grófi kézbe jutni, kívánságom, vágyam.»*

*Megszóal a másik: »Hús erdő árnyában
Illatoztam előbb árván és magányban.
Szende szüzi kis lány szakított le engem,
Szabadban születtem, oda kell elmennem.»*

*Szóal a harmadik: »Czippusfák tövében,
Temetőben, siron volt a születésem.
Sűrű könyű ápolt, bú szakasztott engem,
Temetőn születtem, oda kell elmennem.»*

*Sétált a gavallér a zajos utcában,
Fött egy grófi úrhölgy fényes fogatában.
Első ibolyáját neki által adta:
Az meglelte vágyát, — grófi úrhölgy kapta.*

*A másik ibolya szabadságért vágyott,
A gomblyuk ránczából szélszárnyon kiszállott.
Egy szép munkás leány üde kebelére, —
Vágya teljesültét im ez is elérte.*

*Kiért a gavallér a bus temetőbe,
Fő anyjának sirja állt ottan előtte.
Végső ibolyáját a sirhantra tette,
Sűrűn hulló könnyel öntözte, fűrdette.*

*Másnap a gróf laknál az utcai porba,
Feküdt egy ibolya, lábbal eltiporva.
A munkásleány keblén elhervadt a másik,
Most útfélre dobla, elhagyottan ázik.*

*A sirhanton virul a harmadik virág,
Mert nem veszi észre, nem látja a világ.
Sűrű köny fűrdeti, hulló köny áztatja,
Aranyos napsugár védi, szárítgatja...*

ifj. Perjéssy László.

Nyilttér.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalos könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte írnak. Ez a legbamulatra méltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a haziorvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kika fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban szelemi elgyengülésben, vagy kronikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hola megerősödés szükséges csodálatos eredménynyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt írhat a State Medical Institutnak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki írhat érte barhonnán magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag olyan szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute, 6903 Elektron Building, Fort Wayne, Ind, Amerika. A levelek mindig bérmentesítendőek.

Foulard-Selyem,

kor. 1-20-tól 7-30-ig méterenként ruhák és blousokra, ugymint »Henneberg selyem« fekete, fehér és színes kor. 1-20-tól kor. 29-30-ig méterenként. Mindenkinek portó- és vámmentesen házhoz szállítva. Minták postafordultával küldenek. Schweizba kétszeres portó. Henneberg-G. selyemgyáros (cs. és kir. udvariszállító) Zürichbeni.

Fontos gyomorhajosoknak!

Étvágytalanság, gyomorhajos, undorodás, fejfájás, és rossz emésztést stb. azonnal meglehet szüntetni az ismert **Brady-féle Máriacelli gyomorhajosokkal.** Minden gyógyszerárban kapható. Sok ezer köszönő és elismerő irat. Ara egy üvegnek használati utasítással 40 kr. kettős üveg 70 kr.

Központelárusítás: **Brady E.** gyógyszerár a »Magyar Királyhoz.« Bécs I.

Hamisításoktól óvakodjunk, figyeljünk a „védjegyre” és az *Urbau* aláírásra.

Figyeljünk arra, hogy az igazi **Máriacelli gyomorhajos** üvege 40. és 70 kr., míg a hamisított sokkal olcsóbb, rendszerint 35 krral vesztegetik.

TROPON-SÜTEMÉNYEK

a legízletesebbek és a legtáplálókabbak.

TROPON-CAKES (Biscuits)

igen jóízű teasütemény, nagy fehérnye tartalmánál fogva nagyon tápláló.

TROPON-KÉTSZERSÜLT

tablálók a közönséges kétszersültre. Tej, kávé, bor mellé a legjobb sütemény egészségesek és betegek számára.

TROPON-KARLSBADI-KÉTSZERSÜLT

zsirtalan és azért igen könnyen emészthető sütemény gyöngégy urak számára.

TROPON-DIABETIKUS KÉTSZERSÜLT

elenyésző csekély liszt-tartalma és nagy fehérnyetartalma miatt a cukorhajosok legjobb tápláléka.

Minden gyógyszerárban kaphatók. Utáigazítás ad: **Dr. LASZLÓ FRIGYES,** Budapest, VI., Gyár-u. 7.

Dr. RÖDER ÉS TARSA, osztr magyar Tropon- és táplisz gyárai **Klosterneuburg—Bécs.**

